

Primair Onderwijs 2024 - 2025

Onderwijsbrochure

TEYLERS

OU D S T E * M U S E U M * V A N * N E D E R L A N D

Verwonder je in Teylers Museum

Glinsterende mineralen, fossielen uit de dinotijd, supersterke magneten, knetterende elektriciteit, kunst en nog zoveel meer. In het oudste museum van Nederland val je van de ene verbazing in de andere. En dan hebben we het nog niet eens gehad over de indrukwekkende Ovale Zaal. Het lijkt wel alsof je in een tijdmachine stapt!

Wil je met jouw klas aandacht besteden aan kunst, wetenschap, geschiedenis of burgerschap? In Teylers Museum vind je voor groep 1 tot en met 8 prikkelende programma's. De allern jongsten worden bijvoorbeeld rondgeleid door huiskat Leentje. Groep 5-6 haalt de onderzoeker in zichzelf naar boven en probeert natuurkundige proefjes. Bovenbouwleerlingen maken hun eigen ets, net als Rembrandt! Of onderzoeken hun eigen idealen in Pieter Teylers Huis.

Onze museumdocenten begeleiden jullie graag!

GROEP 1-2

Huis van Kat en Rat

Ontdek de kamers van het prachtige 18de-eeuwse Pieter Teylers Huis met huiskat Leentje

De rijke koopman en bankier Pieter Teyler woonde in een prachtig huis. Uit zijn nalatenschap werd Teylers Museum gebouwd. Hij had namelijk mooie idealen en geen kinderen om zijn geld aan na te laten. Maar er woonden met Pieter ook een kat en een rat in het huis...

Kinderen ontdekken spelenderwijs de functies van kamers in een 18de-eeuws herenhuis. Twee rondleiders begeleiden de leerlingen met korte, activerende en grappige opdrachtjes waarmee zij kennismaken met het huis en zijn oorspronkelijke bewoner(s). Leidend is daarbij een handpop in de vorm van een kat: Leentje. Samen zoeken ze Rat, die zich overal en nergens verstopt...

Oriëntatie op jezelf en de wereld

Kunstzinnige oriëntatie Tijd & cultureel erfgoed

Leerlingen:

- Bezoeken Pieter Teylers Huis
- Vergelijken een 18de-eeuws huis met een modern huis
- Leren zich al spelend in de tijd te oriënteren en andere gebruiken en leefgewoonten kennen
- Werken aan hun woordenschat rondom het begrip 'wonen'

Tijd

60 min.

Prijs

€ 60,-
(t/m 15 leerlingen)
€ 120,-
(t/m 30 leerlingen)

Extra:

Docentenhandleiding en voorbereidingsles in LessonUp te downloaden via www.teylersmuseum.nl

Huis van Kat en Rat is opgenomen in Cultuurmenu Hart en Kunstmenu Haarlemmermeer.

Wie wat bewaart, heeft wat! (Beer is los)

Een spannende ontdekkingstocht door het museum rondom het thema 'bewaren'

Uit een van de schilderijen in Teylers Museum komt een klein katje tot leven: Brammetje. Hij gaat op avontuur in de museumzalen en komt langs allerlei objecten die hier bewaard worden. Fossielen en lichtgevende stenen, de Grote Elektriseermachine en kleurrijke schilderijen. Maar hij kietelt ook de brommige grottenbeer. Als dat maar goed gaat...

In twee groepen gaan kinderen met een tasje met objecten en opdrachten door de verschillende museumzalen. De ene keer maken ze een puzzel bij een poezenschilderij, de andere keer onderzoeken ze wat Pieter Teyler zelf bewaarde. Ze volgen het spoor van het ondeugende katje uit het (digitale) prentenboek *Beer is los*.

Oriëntatie op jezelf en de wereld

Natuur en Techniek Kunstzinnige oriëntatie Cultureel erfgoed

Leerlingen:

- Bezoeken de museumzalen, waaronder de Ovale Zaal, Fossielenzalen en Schilderijenzalen
- Leren op een speelse en actieve manier, die past bij hun ontwikkelingsfase, over 'bewaren'
- Werken aan hun woordenschat rondom de begrippen 'bewaren' en 'museum'

Tijd

60 min.

Prijs

€ 60,-

(t/m 15 leerlingen)

€ 120,-

(t/m 30 leerlingen)

Extra:

Link naar prentenboek *Beer is Los*, de docentenhandleiding en voorbereidingsles in LessonUp te downloaden via www.teylersmuseum.nl

Wie wat bewaart, heeft wat! (Beer is los) is opgenomen in Cultuurmenu Hart en Kunstmenu Haarlemmermeer.

Kerdoelen

40, 41, 42, 51, 55, 56

Beestenboel

Een avontuurlijke rondleiding langs alle collectiegebieden waarin dieren centraal staan

Dieren zie je terug in alle collecties van Teylers. Tenminste, als je goed zoekt. Er zitten soms wel zestien beestjes in één schilderij verstopt! Er zijn ook versteende dieren van miljoenen jaren terug waar alleen nog maar een tand of voetafdruk van over is. Welke onderscheidende kenmerken hebben dieren eigenlijk en hoe komt het dat sommige zijn uitgestorven? *Beestenboel* neemt leerlingen mee in een verrassende tocht met kijkopdrachten, vragen en spelletjes.

In *Beestenboel* gaan leerlingen langs alle collecties van Teylers Museum. Spannende dozen in het museum gaan open... en fossiele kiezen en tanden van miljoenen jaren oud mogen door leerlingen worden aangeraakt.

Leerlingen:

- Bezoeken de museumzalen, waaronder de Ovale Zaal, Fossilenzalen en Schilderijenzalen
- Leren over kenmerkende eigenschappen van dieren, waaronder die van planteneters en vleeseters
- Krijgen waardering voor aspecten van cultureel erfgoed

Extra:

Docentenhandleiding en voorbereidingsles in LessonUp te downloaden via www.teylersmuseum.nl

Beestenboel is opgenomen in Cultuurmenu Hart en Kunstmenu Haarlemmermeer.

Natuur

Oriëntatie op jezelf en de wereld

Kerdoelen

40, 41, 56

Naar de top van de Mont Blanc

Ontdek het topje van de Mont Blanc en onderzoek luchtdruk, geluid en magnetisme

De Mont Blanc beklimmen om het hoogste puntje van Europa te bereiken? Helemaal niet nodig. In Teylers Museum ligt het topje gewoon in een vitrine! Horace de Saussure nam het in 1787 mee, toen hij als een van de eersten de berg beklom om natuurkundige proeven te doen.

De leerlingen maken op speelse wijze kennis met de nieuwsgierigheid van een onderzoeker. In een activerende rondleiding ontdekken ze de verhalen bij het topje van de Mont Blanc en de bijbehorende maquette. In het Educatief Paviljoen doen ze verschillende proeven met luchtdruk, geluid en magnetisme. En onderzoeken en passant of je liefde misschien ook wel kunt meten.

Leerlingen:

- Bezoeken de museumzalen, waaronder de Ovale Zaal en doen proefjes in het Educatief Paviljoen
- Leren over de eerste wetenschappelijke beklimming van de Mont Blanc
- Doen onderzoek en werken samen
- Krijgen waardering voor aspecten van cultureel erfgoed

Extra:

Docentenhandleiding en voorbereidingsles in LessonUp te downloaden via www.teylersmuseum.nl

Tijd

60 min.

Prijs

€ 60,-

(t/m 15 leerlingen)

€ 120,-

(t/m 30 leerlingen)

**Oriëntatie
op jezelf en
de wereld**

**Natuur en Techniek
Cultureel erfgoed**

Kerdoelen
42, 49, 51, 56

Naar de top van de Mont Blanc is opgenomen in Cultuurmenu Hart en Kunstmenu Haarlemmermeer.

Virtual Realities **TIJDELIJK PROGRAMMA**

Duik in de wereld van optische illusies tijdens een interactieve rondleiding en creatieve workshop – tot 1 september 2024

De tijdelijke tentoonstelling *De Grote Illusie - 200 jaar Virtual Realities* neemt je mee terug naar de roots van virtual reality en fakes. Dompel je met jouw klas onder in 19de-eeuwse en hedendaagse illusies: stap in een caleidoscopische ruimte of laat je verrassen door beelden die met kunstmatige intelligentie (AI) gemaakt zijn - of toch niet?

Kun je je ogen wel geloven? Eigenlijk niet... Dat is spannend en spectaculair, en soms storend. Tijdens de creatieve workshop maken leerlingen met karton, papier en tekenmateriaal een echte Pepper's Ghost: een beeldspiegeling met geestverschijning. Met dit programma kun je mediawijsheid opdoen én voluit genieten.

Leerlingen:

- Bezoeken de tentoonstelling *De Grote Illusie - 200 jaar Virtual Realities*
- Volgen een interactieve rondleiding en maken in een workshop hun eigen optische illusie
- Vergroten hun beeldgelettertheid en mediawijsheid door bewustwording van de mogelijkheden van beeldmanipulaties

Tijd

90 min.

Prijs

€ 90,-
(t/m 15 leerlingen)
€ 180,-
(t/m 30 leerlingen)

Extra:

Docentenhandleiding en voorbereidingsles in LessonUp te downloaden via www.teylersmuseum.nl

Oriëntatie op jezelf en de wereld

**Kunstzinnige oriëntatie
Mens en samenleving
Burgerschapscapcomponent
solidariteit & identiteit
Cultureel erfgoed**

Kerdoelen

3, 4, 38, 51, 52, 56

Nederlands

GROEP 7-8

Droom en daad in Pieter Teylers Huis

NIEUW

Ontdek Pieter Teylers Huis en maak kennis met actief burgerschap van vroeger en nu

Met wie ben je solidair en wat zegt dat over je identiteit?

De grondlegger van het museum, Pieter Teyler, zorgde voor onderdak van arme vrouwen en betaalde de opleiding van kansarme jongens. Hij wenste dat kunst en kennis toegankelijk zou zijn voor iedereen.

Leerlingen onderzoeken wie Teyler was en wat hem dreef, maar kijken ook naar zichzelf. Wat zijn hun dromen en met wie zijn zij solidair? In zijn voormalige woonhuis gaan leerlingen op zoek naar de idealen van Teyler. In groepjes gaan ze langs de verschillende kamers om te speuren naar aanwijzingen. Ze ontcijferen een code en kraken daarmee de deur met vijf sloten...

Leerlingen:

- Bezoeken Pieter Teylers Huis
- Leren over Pieter Teyler en zijn Verlichtingsidealen
- Denken na over hun eigen identiteit en idealen en over met wie zij solidair (willen) zijn
- Doen onderzoek en werken samen
- Optioneel: doe mee aan de gedichtenwedstrijd Durf, droom en dicht. De winnende klas maakt een eigen videoclip in het huis

Extra:

Docentenhandleiding en voorbereidingsles in LessonUp te downloaden via www.teylersmuseum.nl

Tijd

90 min.

Prijs

€ 90,-

(t/m 15 leerlingen)

€ 180,-

(t/m 30 leerlingen)

Droom en daad in Pieter Teylers Huis is opgenomen in Cultuurmenu Hart en Kunstmenu Haarlemmermeer.

Etsen als Rembrandt

Maak een ets zoals Rembrandt en bekijk zijn etsen in de oude bibliotheek van het museum

Zelf een ets maken? Dat kan in Teylers Museum! Ervaar hoe het is om te etsen met een droge naald, net als Rembrandt deed. Door zijn werk van dichtbij te bekijken en zelf te etsen, ervaren leerlingen hoe mooi de etsen van Rembrandt zijn, hoe knap hij ze gemaakt heeft, en hoe leuk het is om het zelf te doen.

In de historische bibliotheek van Teylers Museum bekijken leerlingen de etsen van Rembrandt van dichtbij. In de workshop krassen leerlingen met een scherpe naald hun eigen tekening in een etsplaat en drukken hem af op papier. Ze gaan trots naar huis met hun zelfgemaakte etsplaat én afdruk!

Leerlingen:

- Bezoeken Teylers bibliotheek en volgen een workshop etsen
- Leren Rembrandt van Rijn kennen
- Vergelijken de mediacultuur van de 17de en 21ste eeuw
- Leren over en oefenen met etstechniek

Tijd

90 min.

Prijs

€ 180,-
(t/m 30 leerlingen)

Extra:

Maak in de voorbereidende les een tekening van 10x15 cm. Deze wordt in de workshop gebruikt om een ets van te maken. Docentenhandleiding en voorbereidingsles in LessonUp te downloaden via www.teylersmuseum.nl

Etsen als Rembrandt is opgenomen in Cultuurmenu Hart en Kunstmenu Haarlemmermeer.

Beeldende vormgeving

Kunstzinnige oriëntatie

Kerdoelen
53, 54, 55, 56

GROEP 8

Blitstour langs het lab

**Experimenteer met elektriciteit, kracht, licht en geluid
tot je haren je te berge rijzen**

Teylers Museum was vanaf de opening in 1784 een actief onderzoekscentrum waar moderne wetenschap werd beoefend en kennis werd gedeeld met publiek. Vooraanstaande onderzoekers ontrafelden natuurkundige fenomenen door te experimenteren en geïnteresseerde burgers – zelfs keizer Napoleon – kwamen kijken naar de vonken van de Grote Elektriseermachine.

Dit programma enthousiasmeert leerlingen voor de natuurwetenschappen en prikkelt hun nieuwsgierigheid naar de natuurkundige principes licht, kracht, elektriciteit en geluid. In het museum ontdekken ze dat alle instrumenten hier speciaal ontworpen zijn voor onderzoek. In het Blitslab verrichten leerlingen gerichte opdrachten met replica's van instrumenten. Ten slotte volgt een elektrisch spektakel waarbij vonken spuwen als bliksems...

Leerlingen:

- Bezoeken de Ovale Zaal, Instrumentenzaal en het Blitslab
- Doen zelf proeven met replica's van echte instrumenten
- Raken enthousiast voor natuurkunde en leren de basis van fenomenen te begrijpen

Extra:

Docentenhandleiding en voorbereidingsles in LessonUp te downloaden via www.teylersmuseum.nl

Tijd

90 min.

Prijs

€ 90,-

(t/m 15 leerlingen)

€ 180,-

(t/m 30 leerlingen)

Reserveren en contact

Om jullie bezoek onvergetelijk te maken, is reserveren noodzakelijk.

We hebben de boeking uiterlijk twee weken voor het bezoek nodig via reserveringen@teylersmuseum.nl of 023 - 516 09 72 (van ma-vrij tussen 12.00 en 17.00 uur).

De genoemde kosten voor een educatief programma zijn incl. entreekosten voor leerlingen en museumdocenten, tenzij anders vermeld (prijs- en programmawijzigingen voorbehouden).

Een boeking kan tot 10 dagen van tevoren per e-mail kosteloos geannuleerd worden. Daarna wordt het volledige bedrag voor de museumdocenten doorberekend.

Kijk voor de meest actuele informatie op www.teylersmuseum.nl

Openingstijden voor schoolbezoek

maandag t/m vrijdag van
9.00 – 17.00 uur

Bezoekadres voor scholen

Nauwe Appelaarsteeg 3
2011 CH Haarlem

Bezoekadres individuele bezoekers

Spaarne 16, 2011 CH Haarlem

Bereikbaarheid

Te voet: 10 minuten vanaf station Haarlem.
Fiets: parkeren mogelijk, volg aanwijzingen.
Auto/bus: Parkeergarage de Appelaar of De Kamp.

Colofon

Tekst en beeld; Teylers Museum, F. Doho, S. Driessen, K. Hageman, A. Harthoorn, A. van Heekeren, L. Stolwijk, D. Scholtes
Ontwerp: Studio Wesseling
Druk: Rijser